

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl.40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 14.

V Ljubljani, v torek 19. januarija 1897.

Letnik XXV.

Ne v Brazilijo!

Iz okraja ilirsko-bistriškega.

Tužna nam majka Slovenija, ki ne moreš prehraniti svojih otrok, da so primorani seliti se v daljne tuje dežele ter prodati se v suženjstvo lakomnim, brezvestnim tujcem. To sem si mislil, ko nam je „Slovenec“ kratko poročal, „iz te župnije se je preselilo 200, iz druge 100, iz tretje se misli v kratkem podati 50 ubogih ljudij v Brazilijo.“ Stvar je zelo resna in vredna pomiselnosti! Ali ni nikakega sredstva, da bi se zaprečilo početje hudobnemu, brezvestnemu človeku, ki sedi v Genovi ter od tam nastavlja mreže našemu ubogemu ljudstvu, katero pahne v pogubo in nesrečo, sebe pa s tujo nesrečo bogati.

Priporočamo to zadevo našim gospodom poslancem, kateri naj bi resno preudarili, kaj je storiti, kako pomagati, da se ta nesreča od našega naroda odvrne, dokler ni prepozno. Tudi v hrvaškem saboru, smo brali, se je našel mož, kateri je vlado opozoril in resno vprašal, kaj misli storiti, da se ustavi preseljevanje Hrvatov v Brazilijo, ker je žalostno, da domačini zapuščajo rodno zemljo, v katero se selijo židje in Mažari.

Tako bo oslavljen tudi mali slovenski narod, ako se stotine Notranjcev umaknejo v nesrečno Brazilijo. Teško so ljudje pričakovali poročil iz Amerike in sedaj imajo že mnogi pisma izseljencev. Zal, da so poročila sploh jako neugodna, zelo žalostna. Pisal je sicer jeden, da jim je dobro, pa vidi se iz vsega, da mu ni zaupati, da je ali podkupljen, da bi še nekaj revežev spravil v Brazilijo, ali pa da si hoče vtehe iskati v tem, da jih bo več sotrpinov imel, po latinskem pregovoru: „Solamen miseris socios habere dolorum.“

Nekateri so pisali, da imajo mnogo kave in toliko pomeranč, kolikor je v Kosezah krompirja, o tem, koliko zaslužijo, koliko si prihranjujejo — o tem molčijo.

Drugi bolj pošteno in odkritosrečno razlagajo svoje trpljenje. Neki Vrbičan pravi, da je življenje v Braziliji žalostno in trdo; drugi Kosezec je pisal, da Boga prosi, da bi si mogel vsaj toliko zaslužiti, da bi zopet Koseze videl. Prejeli so pismo stariši nekega dekleta iz Velike Bukovice, ki jih svari, naj za pet ran božjih ne hodijo za njo v Brazilijo, ker tamkaj na pol nagi trinogi revne delavce z biči priganjajo na delo.

Zena Topolčanka piše sorodniku, naj za Božjo voljo ne verjamejo hudobnemu mladeniču iz Mereč, kateri je pisal domu, kako se Kranjcem dobro godi v Braziliji, ker tam toliko trpijo, da bi se kamenu prismojili. Neka ženska iz T. piše domu, da so izseljenci v Ameriki toliko solz pretočili, da bi se lahko jezero solz nabralo. Premski župljan poroča domu, da se siromakom tujcem tako slabo godi, da ni mogoče popisati. Le jedenkrat na dan dobijo jesti, in sicer riž in fižol; stradajo, da se Bogu usmili.

Delati morajo trdo, od ranega jutra do pozne noči, a zaslužek je neizrečeno pičel. Naj to zado- stuje. Iz tega malega, kar sem tu iz popolnoma zanesljivih virov povedal, se lahko spozna, koliko morajo reveži-izseljenci v Braziliji trpeti. Ni čuda, da pravi neki teh trpinov, da bi nesrečni Kranjci tolovaja, kateri jih je pahnil v tako nesrečo, na drobne kosce raztrgali, da jim sedaj pride v pest. In pri vsem tem se zopet sliši, da nove množice drviyo v pogubo. Naj bi gospodje duhovniki z lece ljudem oznanili, ter s črnimi bojami, kakor je prava resnica, opisali Brazilijo in življenje v tej deželi, ter

našteli nevarnosti, trpljenje telesno in grozno zapu- ščenost, katera jih čaka v duhovnem oziru. Ako se ljudem o pravem času, predno so se vjeli v satanske mreže, opiše vse to, bo gotovo koristilo. Trije gos- podje v našem okraju so ljudem pridigovali o ža- lostnej osodi izseljencev, in govori so toliko poma- gali, da se je marsikdo, ki je mislil na Ameriko, doma ustavil, in da je iz dotičnih duhovnij prime- roma jako malo ljudij odpotovalo v Brazilijo. Se se- daj se ljudje pogovarjajo, kaj so slišali o tem in kako nespametno ravnaajo tisti, kateri zapuščajo do- movino ter po svetu srečo lovijo. Ljudstvo potre- buje poduka, ker le zato se drvi v pogubo, ker nima nikakoršnega razuma in je popolnoma zaslepljeno po sleparskih pismih, katere dobiva iz Genove, v katerih se mu zlati gradovi in zaželjeni raj v Bra- ziliji obeta.

Kolika prevara jih čaka, ko stopijo na suho; prepozno so spoznali, da so se podali v prostovoljno suženjstvo, iz katerega ni več rešitve. Ljudje mi- slijo, da so tam jednake razmere, kakor v Severni Ameriki, kjer je marsikdo lepe denarje prihranil ali si pa ustanovil novo domovje.

Brazilija, obljubljen dežela framazonov in bo- gatih posestnikov obširnih zemljišč, se ne more pri- spodabljeti severni Ameriki, kjer je drugače življe- nje, kjer so naselnikom in delavcem bolj ugodna tla. Tudi v duhovnem oziru je v severni Ameriki za naselnike bolj preskrbljeno. Razvidi se iz pisem, da so v Braziliji popolnoma zapuščeni. Mož, trnovski faran, je pisal, da mora vse praznike težko delati. Na Velikega Šmarna praznik se je pa uprl, in ni hotel po nobeni ceni delati, in to je bila njegova sreča. Brezvestni gospodar mu je odtrgal po našem denarju 25 gl. in ga spodil iz službe. Mož je pa kmalu vdobil boljšega gospodarja, kateri ne ravna s

LISTEK.

Južna Afrika.

Spisal P. Emanuel Drevenšek.

(Konec.)

VIII.

Najhujši sovražnik slonov je nosorog, zelo divja žival, ki ima nad nosom vatel dolg rog in silno de- belo kožo. Ta žival skuša slona na ta način umoriti, da pride podnj in mu prepara trebuh. Če se pa nosorogu to ne posreči, zgrabi ga slon z rilcem ter ga trešči ob tla, prodre z zobovoma in z no- gami pomendra. Rog te živali je črnkaste barve in so nekaj iz njega delali različne stvari, pa so je tudi rabili kot uspešen protistrup in pa za različna zdravila. Nosoroga v Južni Afriki ni več, ampak tu se nahaja pravi rinoceros, dvorog, ki je najbolj divja zver v Afriki. Muhamedani pravijo, da ga ni Bog ustvaril, temveč je izrodek pekla.

Po postavi in velikosti podoben je dvorog po- vodnjemu konju. Na nosu ima dva rogova, daljšega in krajšega. Silno je divji in v besnosti se ne ma- ščuje samo nad stvarmi, ki so ga ujezile, ampak nad vsem, kar mu pride nasproti, tudi nad drevjem in skalami. V opoldanski vročini spi in to prav trdó, pa zraven tudi smrči, tako da ga moraš shštati, če ga že ne vidiš. Tedaj ga tudi najlože usmrte s tem, da mu nastavijo puško na uho in jo sprožijo.

Proti večeru se pa zbudi in gre večerjat. Požre pa vse, kar je le zeleno, drevje, grmičevje, trstje in travo, tudi trnje mu godi. Koder zadene žival na obdelano zemljo, napravi silno škodo.

Če ne morejo dvoroga v spanju usmrtiti, na- padajo ga drzni lovci tudi kar prosto, seveda je treba precej hladnokrvnosti. Lovec se priplazi živali prav blizo in ustrelji nanjo. Če ne zadene dobro, obrne se žival tja, od koder je prišel strel, in voha, potem pa se zapodi z glavo pri tleh proti loveu. Ta skoči na stran in znova ustrelji na razdivjano zver, ki se zopet obrne in ta igra gre tako naprej, dokler lovec smrtno ne zadene živali. Seveda tudi čisto kak lovec plača svojo predrznost s smrtjo. Iz njegovega roga delajo pitne posode, ki imajo baje to lastnost, da zastrupljena pijača v njih za- šmi in se tako izda. Tudi krvi in masti in mozgu te živali zamoreci pripisujejo čudovito moč in zato te stvari shranijo. Ostalo truplo pa daje obilo hrane šakalom in hijenam.

IX.

Tej živali podoben je povodnji konj, hippopotamus, „das Nilpferd“; pa ta zadnja beseda ni resnična, ker se ta žival nahaja po vseh velikih afri- škkih rekah. Ti debelokožci valjajo se po dnevi v vodi, po noči pa gredo na pašo. Nerazdraženi ne napadajo, sicer so pa kaj divji. V jezi popadejo čolnič s svojim velikanskim zobovjem in ga stero, da, celo prigradilo se je, da so te živali tudi večjo

ladijo vzdignile s svojim hrptom. Če so pa dobre volje, jih je kaj smešno videti, kako okorna telesa premetavajo po vodi, se potaplajo in love med sil- nim pihanjem, grčanjem in tuljenjem. Samice no- sijo svoje male na hrbtu, kak star samec pa stoji z odprtim žrelom na straži. Človeka povodnji konj z jednim samim grizljejem umori in ga potem po- kosi. Lov na te živali se obnese, ker je i meso i mast užitna. Zlasti meso mladičev je kaj ukusno. Iz debele kože delajo biče, velikanski zobje pa imajo isto ceno ko slonova kost. Kafri ob Zamberiju jih love v jame ali pa jih s harpunami napadajo. Od- rasel povodnji konj je nad štiri m dolg in tehta kakih 2500 kg. V Natalu ni povodnjih konjev, ker ni velikih rek, pač pa v sosednji pokrajini, koder ima neka reka ime „reka povodnjih konjev“.

Pred leti slišal je neki Anglež, da je v ome- njeni reki nekaj teh živali, in takoj sklene loviti jih. Pa v beju s to zverjo se spodtakne, pade v vodo in hoče plavaje ubežati. Pa povodnji konj plava jako hiro, dohiti Angleža in ena dve — Anglež je zginil med zobmi živali! Kafri trdijo, da imajo po- vodnji konji tudi razne bolezni, kakor melanholijo in protin. Po njih trditvi se zamore ta žival ozdra- viti sama, če se s kratko debelo levo zadnjo nogo pri želodecu popraska.

Zivalstvo v Južni Afriki ima še marsikaj zani- mivega, pa dosedaj nisem še mogel vsega tega na- tanko opisati, storil bom pa pozneje.

5 1 2 5

svojimi ljudmi tako trdo. Oj, da bi ubogi ljudje vedeli, da bodo brez duhovnih milostij, brez verske pomoči živeli in umirali, gotovo ne bi tako nespametno silili v pogubljenje časno in večno. Dolga vožnja po morju; vroče, nezdravo podnebje; mrzličen zrak, slaba voda, slaba hrana, kakoršne niso naši ljudje navajeni, pičel zaslužek, trdosrčni gospodarji, popolna zapuščenost v duhovnem oziru in še marsikaj družega naj bi vendar naše ljudi ostrašilo, da si izbijajo iz glave nesrečno misel, seliti se v južno Ameriko.

Naj se mi ne ugovarja, da je ta ali oni priden zidar, mizar ali kovač prihranil par stotakov in jih znabiti domu poslal. To so bele vrane; to je kakor da bi nam kdo kazal človeka, ki je v loteriji zadel „terno“. Taki slučajji so prava nesreča za naše ljudstvo. Jedno ugodno — znabiti lažljivo — pismo zapelje na stotine ljudi v nepopisno nesrečo.

Ustanovljajo se društva v pomoč črnim afrikan-skim sužnjem — in pri nas se prodaja brez denarja za samo prosto vožnjo na stotine ljudi prostovoljno v sužnost braziljanskim prostomavtarjem. — Italijanska vlada je prepovedala svojim državljanom seliti se v Brazilijo in nas so si sedaj izbrali žrtvo hudobneži, kateri so v Genovi obogateli s svojim črnim rokodelstvom. Ljudje govore, ali je to resnica, ne vem, da ima agent v Genovi še 15.000 Jugoslovanov poslani v Brazilijo, v provincijo San Paolo. Ako ima pri vsakem le 1 gl. dobička, koliko bo tukaj „zaslužka“!

Naj bi te vrstice, katere se naslanjajo na zanesljiva dejstva in so pisane iz gorkega sočutja do nesrečnih ljudi, pripomogle, da oni, kateri imajo kaj vpliva pri ljudeh, v prvi vrsti gospodje duhovniki, učitelji, c. kr. uradniki in županstva, ljudstvo podučijo in povedo, kam pridejo in kako je življenje v deželi, v katero se mislijo preseliti. Ako ne vseh, nekaj jih gotovo odvrnejo od nesrečnega sklepa.

Pri nas ima sicer kmet trdo življenje, hudo se mora bojevati za svoj vsakdanji kruh; vendar se s pridnostjo in varčnostjo še izhaja in upanje imamo, da se vse obrne na boljše. In naj bi že šli, da najdejo v resnici tam obljubljeni deželo, kjer se cedi mleko in med, ne pa, ko jih tamkaj čaka bridka prevara, mesto raja — peklo. — Dniarjem in delavcem tudi ni treba v Braziliji dela in zaslužka iskati, ko imajo doma od prve spomladi do pozne jeseni dela in jela dovolj. Se je vsem v spominu, kako grozno je lani posestnikom - kmetovalcem pomanjkovalo delavcev. Ni bilo kosca, ni bilo dobiti žanjic; ljudem je vse delo zaostajalo, ker ni bilo delavnih rok dovolj — in vendar so šli mnogi rajši delat in stradati v Brazilijo, kakor doma pomagati svojim sosedom za dobro hrano in pošteno plačilo. Lenuhi in potepuhi, katerih se nekaj skoro v vsaki občini nahaja, katerim bi ljudje radi še potnino zložili, da hočejo iti iz soseke — taki so navadno jako zviti, oni dobro vedo, kaj jih v tujini čaka, zato jim ne prihaja na misel, da bi sosedom željo izpolnili, ter se preselili v Brazilijo. Le jako malo takih ljudi nas je do sedaj zapustilo; zapuščajo nas le marljivi in čvrsti delavci in pošteni kmetje. Vsakteremu, katerega bi znala skušnjava napasti, naj zapusti domovino in išče onkraj velikega morja sreče, vsakemu naj še jedenkrat svetujem: Ostanite doma, ne v Brazilijo! B.

Državni zbor.

Dunaj, 18. januarija.

Gospodska zbornica.

Baron Czedik poroča o predlogi glede uravnave plač učiteljskega osebja na srednjih šolah, pripravnih, vadnicah in obrtnih šolah. Načrt zakona obvelja brez debate.

Pri drugi predlogi glede začasne uravnave plač drž. služabnikov predlaga Edelmanna, naj se § 6. vsprejme po sklepu poslanske zbornice, da namreč zakon stopi v veljavo s 1. julijem 1897.

Finančni minister vitez Bilinski naglašja, da so morda nižji uradniki v večjem pomajkanju, kakor pa služabniki. Dalje je uvaževanja vredno, da se bodo stroški zvišali približno za 1.700.000 gl. — Vlada misli ob enem plače zvišati tudi poštanim služabnikom, za kar se bode potrebovalo do 600.000 gl.; dalje je določenih okoli 300.000 gl. za diurniste. Vsi ti stroški bodo znašali okoli 2.600.000 gl. Za to svoto pa država sedaj nima še pokritja. Zato naj zbornica sklene, da stopi zakon v veljavo z dnem objave, to je nedoločen dan.

Zbornica vsprejme tudi ta predlog. — Istotako po kratki debati obveljajo zakoni glede zvišanja plač svetnikom najvišjega sodnega in kasacijskega dvora, pristaniških pristojbin, nameščenja okr. nadkomisarjev, glede meje med Ogersko in Galicijo in še več drugih manjših predlog.

V osrednjo komisijo za pregled zemljiškega katastra je bil izvoljen kot član grof Sylva-Tarouca, kot namestnik grof Thurn.

Poslanska zbornica

je nadaljevala razpravo o pravosodnem ministerstvu.

Posl. dr. Vašaty govori o jezikovnem vprašanju pri uradih, češ, da se Čehom godi krivica, a Nemcem nobena. Najslabše v tem oziru je v Sleziiji, kjer se uraduje popolnem nemški. Nemci nečejo ravnopravnosti, temveč nadvlado.

Pravosodni minister grof Gleispach v svojem daljšem govoru omenja narodnostnega vprašanja, časnikov in zakonodaje. V prvem oziru naglašja, da vlada noče vladati proti Čehom, temveč s Čehi in Nemci, ter pravi, da so nekatere pritožbe glede Sleziije pretirane.

Minister odgovarja slovenskim posl. Ferjančiču, Gregorecu in dr. Šusteršiču, češ, da vse pritožbe niso utemeljene, da pa prizna opravičenost zahteve, da se vsakdo doma zaslisi pri uradu v domačem jeziku in da se tudi rešitve vrše v slovenskem jeziku. Da pa so mogoče posamezne pritožbe, prihaja od tod, ker primanjkuje slovenskih uradnikov. Sicer pa minister opozarja, naj bi poslanci vlagali pritožbe proti uradnikom naravnost na ministra ali službenim putem, in ko bi to ne pomagalo, naj se spravijo v javnost pritožbe. Konfiskacij listov je vedno manj; novi civilno-pravdni red stopi v veljavo 1. januarija 1898.

Posl. Bohaty pripoveduje o zatiranju Nemcev na Češkem, česar mu seveda nihče ne veruje.

Posl. Wachnianin opisuje oderuške pijavke v Galiciji, ter prosi, da bi se strogo izvrševali zakoni proti oderuhom.

Govorila sta še poslanca Adamek in Gregorčič.

Prihodnja seja jutri.

Proračun kmetijskega ministerstva.

(Govor drž. poslanca g. Fr. Povše-ta v državnem zboru dne 15. januarija 1897.)

Visoka zbornica! Cenjeni moji predgovorniki so že razvili žalostno podobo avstrijskega poljedelstva. Rad bi sicer spregovoril nekaj besedi o tem, da se nismo posvetovali o predlogi glede poljedelskih stanovskih zadrug, ker sem pričakoval od tega posvetovanja mnogo koristi za avstrijske poljedelce. Da ne bode debata predolgo trajala, preidem k drž. proračunu za kmetijsko ministerstvo.

Jasno je, da se najbolj zanima vsak poljedelec za one številke, ki obljubujejo avstrijskemu poljedelstvu sredstva za povzdigo in zboljšanje poljedelstva. Če pogledam poročilo o melioracijskem zakladu, je podprl poročevalc svoje poročilo z resolucijo, katero so enoglasno sprejeli v proračunskem odseku. Ob enem pozivlje kmetijsko ministerstvo, naj deluje v ministerskem svetu na to, da se bode uresničilo obljubljeno zvišanje melioracijskega zaklada na en milijon goldinarjev. Ponavljal bi samo znane reči, če bi rekel, kako velikega pomena je nadaljevanje in dokončanje deloma začelih melioracijskih del.

Ne malo slučajev je znanih, v katerih zastajajo začete stvari radi pomanjkanja nadaljnega kredita. V ožji moji domovini in na Primorskem čakamo, kedaj bode rešeno vprašanje glede preskrbljenja z vodo za napajanje in pijačo. Visoko kmetijsko ministerstvo je storilo potrebne korake v tem oziru in jaz bi samo prosil, da zadovoljite v tem slučaju nekatere nujne potrebe. Ali naj vse čaka rešitve cela desetletja?

Tudi v moji ožji domovini je že v navadi, da si iščejo ljudje zaslužka v Ameriki, ker ga doma ne najdejo.

Menim, če je kje denar dobro naložen, je gotovo tukaj. (Odobranje.) Avstrijski poljedelci so zelo osupnili, ker se ni posrečilo ekscelenciji kot varuhu in podpiratelju avstrijskih poljedelcev, da bi postavil v investicijskem posojilu večje svote za poljedelstvo. Prosim toraj gospoda poljedelskega ministra ne le v svojem imenu, marveč tudi v imenu več agrarcev, naj porabi vse svoje moči, voljo in zmožnosti, če se mu to letos ni posrečilo, da bode v prihodnjem proračunu ona za poljedelstvo tako potrebna in tudi zaželjena svota takozvanega inve-

sticijskega posojila. Poljedelci so se zelo razveselili, da je eksc. gospod poljedelski minister obljubil v poljedelskem odseku, da bodo porabili v ta namen deset milijonov.

Tedaj je bil vesel vsak agrarce, ko temu tudi finančni minister ni nasprotoval. To se pa ni zgodilo. Menda je eksc. g. finančni minister na to opozoril, da so že precej dobili avstrijski poljedelci s popustom 2½ milijona goldinarjev in da zato niso stavili desetih milijonov poljedelskega investicijskega posojila v proračun.

Pripoznati moram, da ne nameravam kritikovati, a suo je resnično; če preiskujemo toliko milijonov investicijskega posojila, vidimo, da ni namenjene skoraj nobene svote za pospeševanje poljedelstva. Sprejeti so zneski za povzdigo drž. grajščin, željam poljedelcev pa niso ustregli. Navedem samo za zgled, kako velikega pomena in kako resno je to, da se poslužujejo avstrijski poljedelci že zadnjega sredstva za svoj obstanek; s tem mislim živinorejo. Ker nam pa povzročite Nemčija in Švica toliko težav, je razvidno, da nam zamore pomagati in nas rešiti same zelo razvita živinoreja.

Cenjeni gospod predgovornik je proti koncu svojega govora povdarjal potrebo povzdige konjereje. Toda pri najboljši volji, naj je poljedelec še tako dobro podučten in izšolan — vsaj je dovolj ljudi, ki so služili pri konjici in so gotovo dobro podučeni gledé konjereje — to ne gre; kje pa si kupi dobro kobilo, če nima za to denarja? Njegov kredit je opešal in kmalu pride oderuhom v roke, to je on pride iz Seile v Karibdo.

Tukaj bi bila velikega pomena taka investicijska posojila. Če bi se posrečilo, da bi dobivali ljudje brezobrestna posojila, s katerimi bi si zboljšali prihodke in bi lahko vračali posojila, potem bi si opomogel kmečki stan.

Pri nas se je v pretečenem letu vtihotapila v deželo prašičja kuga; Dolenjsko, ki je ubožalo radi trtne uši — na to pridem še kasneje v svojem govoru — je zadela druga nesreča in meje so bile zaprte. Svinjereja je pri nas tako uravnana, da dobimo prašičke iz sosednje Hrvaške, ker je tam cenejša svinjereja, kot pri nas na Kranjskem. Ker je pa meja vsled kuge zaprta, nimajo ljudje dovolj živali; zato ni čudno, da nima mnogo posestnikov in tudi celi okraji nobenega dobička pri gospodarstvu.

C. kr. oblasti so sklicale enquete in vse delajo na to, da bi zboljšale doma svinjerejo in sicer s pomočjo angleške pasme. Odkod pa naj vzamejo denar zato? Dolenjska stran je popolnoma izrabljena; tukaj bi bilo velikega pomena posojilo in pravi blagoslov za povzdigo blagostanja.

Nočem dalje razvijati te žalostne slike, marveč preidem na posamezne želje in prosim pomoči gospoda poljedelskega ministra. Govoril bodem skoraj za vse vinorejske okraje, če tudi so ožje domače razmere jedro mojih nazorov. Na Dolenjskem je pri nas, kar je že znano, vinoreja takorekoč edini vir dohodkov. V nobeni kronovini širne Avstrije, kjer se pečajo z vinorejo, ni trtna uš tako pustošila, kakor ravno na Kranjskem, kjer je dosedaj že uničila 70 odstotkov vseh vinogradov. (Cujte! Cujte!) Jaz sam sem spregovoril v deželnem zboru kranjskem obupno besedo v prvih letih svojega delovanja, in sedaj se veselim, da sem se takrat prenaglil. Reči moram, da nisem upal, da si bode opomoglo obubožano ljudstvo po tolikih nesrečah in da ima sploh pogum za to. Pogumno je bilo ljudstvo dovolj. V čast si pa smejo šteti, da si iščejo potrebne zaslužke v daljni Ameriki, kamor se ne izselijo, da bi se tam naselili, marveč varčujejo in pošiljajo krvavo zaslužene novce domov, kjer jim domači pravijo vinograde. Ko bode dovolj kruha doma, se bodo zopet vrnili v domovino. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. januarija.

Deželni zbori, ki niso bili sklicani že v mesecu decembru, dobé v najkrajšem času dotično naročilo. Sploh se zatrjuje, da se snidejo skoro vsi deželni zbori k rednemu zasedanju že zadnje dni tega meseca. Iz Linca se poroča, da glavarjem gorenje-avstrijskega deželnega zbora ne bo imenovan kak opat, kakor se je preje naglašalo, marveč baron pl. Kast, ki pripada ravno tako konservativni stranki.

Pogajanje mej vlado in češkimi poslanci. V teku večerajšnjega dne se je vršilo posvetovanje mej ministri in češkimi poslanci gledé

definitivne rešitve češkega vprašanja. Predsedoval je temu razgovoru ministerski predsednik grof Badeni, prisostvovali pa so pravosodni minister grof Gleispach, poslanci grof Buquoy, dr. Engel, dr. Funke, dr. Kaizl, dr. Nitsche, dr. Pacak, dr. Schücker in princ Schwarzenberg. Pogovor se je sukaj največ o tem, kako rešiti vprašanje gledé ustanovitve okrožnega sodišča v Trutnovu. Od rešitve tega vprašanja pričakujeta obe stranki, češka in nemška, da se potem ugodno rešijo tudi druge preporne zadeve. Ravno vsled tega pa noče nobena stranka odjenjati od svojih prvotnih zahtev in toraj to posvetovanje ni imelo nikakega drugega vspeha, nego da je dobil pravosodni minister nekaj gradiva za svoje poročilo, katero namerava predložiti prihodnjemu ministerskemu svetu.

Židovski liberalci in socijalni demokrati. Naprednjaški klub na Dunaju je priredil minulo nedeljo zaupni shod volicev iz cele Nižje-Avstrije. Govorilo se je seveda le o bodočih volitvah. Sklenilo se je soglasno, da bo stranka postavila le take kandidate, ki se pridružujejo programu, kakoršnega so odobrili zaupniki na shodu dne 5. julija 1896. Kar se pa tiče pete skupine, se je sklenilo, da se bode stranka najodločneje protivila vsaki javni ali tajni klerikalni kandidaturi, podpirala pa kandidate vseh naprednih strank, torej, pravijo ti možje, tudi socijalno-demokratske stranke. S tem je naravnost dokazana zveza mej židi in njihovimi hlapci, skoravno se to najodločneje zanikuje od strani rudečkarjev.

Iz Ogerske prinašajo razni listi v zadnjem času redna poročila o nameravanem odstopu sedaj tega, sedaj onega ministra. Zadnje dni je brati tako poročilo o odstopu ministra barona Jozika. Ta je baje baronu Banffyju naznanil, da namerava ostaviti svoje sedanje mesto, ter izjavil, da ga družinske razmere brezpogojno silijo k temu koraku. Na njegovo mesto kandidujejo nekateri bivšega guvernerja na Reki in sedanjega državnega poslanca grofa Batthyany-ja, drugi pa državnega tajnika barona Apora. Sicer pa skoro ne bi bilo potreba nikakega namestnika, kajti baron Banffy „dela“ itak za -- tri.

Pritožbe Bošnjakov. Svojedobno smo že poročali, da je došla na Dunaj mnogoštevilna deputacija prebivalcev Bosne in Hercegovine, da bi na Najvišjem mestu potožila, kaj teži narod pod Kallayevo vladjo. Deputacija, kakor znano, tedaj ni bila vsprejeta, pač pa so smeli voditelji sestaviti spomenico ter jo oddati v kabinetni pisarni. Voditelji deputacije se sklicujejo v tej spomenici na posamezne določbe berlinske pogodbe, na proklamacijo cesarja in kralja z leta 1878 in na izjavo sultana iz leta 1869. Pred vsem naglašajo, da je užival srbski narod pred okupacijo popolno svobodo v cerkvenem in šolskem oziru, sedaj pa da temu ni več tako. Potem se pa naštevajo razne krivice tako v verskem, političnem in narodnem oziru. Pravice grško-orijentalne cerkve bosniška vlada popolno prezira, na narodne zahteve se ne ozira in sploh noče ničesar slišati o „srbskem“ narodu, marveč so ji znani le Bošnjaki. Največ trpi pri tem cerkev in šola, ki sta v vsakem oziru popolno pod oblastjo Kallayeve vlade. Vsak, kdor se ji ne klanja, je kaznovan. — To so le mali posnetki iz obširne spomenice, ki je na cesarjevo povelje že romala v Sarajevo z naročilom, da mora bosniško-hercegovinska vlada nemudoma dati pojasnila na vse pritožbe. Ko so Srbi zvedeli o tem, je v njih srcih zasijala žarija nade, da se jim konečno vendar le dá nazaj, kar jim pripada že od pričetka.

Francoski listi še vedno nadaljujejo svoje slavošpeve novemu voditelju ruske zunanje politike Muravievu in dajejo duška svoji veliki zadovoljnosti. Zadnja številka „Figaro“ izreka konečno sodbo o najnovejšem ministerskem kandidatu in pravi, da je najboljši in najodkritosrčnejši prijatelj Francozov, ves drugačen, kakor njegovi predniki, izmej katerih je bil minister Gorčakov celo velik nasprotnik francoskega naroda, minister Giers ga ni ljubil in Lobanov tudi sovražil. Vrhu vsega je Muraviev kandidat carinje-vdove, ki je duša francosko ruske zveze. Novi mož je v Parizu, kjer je deloval kot poslaniški svetnik od leta 1879 do 1884, vsem v najboljšem spominu, on je bil desna roka tedanjega ruskega poslanika kneza Orlova, ki je bil velik prijatelj in zagovornik Francije. — Tako toraj „Figaro“. V čevnem imenu piše ta list, ni popolno jasno, gotovo pa je, da ne v ime celega naroda in da ima morda ta slavospev samo ta namen, da bi se Muraviev res prelevil v največjega prijatelja.

V Italiji se pečajo razni krogi v zadnjem času z razpustom parlamenta. Potrebo razpusta naglašajo posebno vladni listi. Najodločneje zastopa to idejo članek nedeljske „Italie“. V tem listu se naravnost izjavlja, da vladi ni mogoče nadaljno vladanje s to zbornico. Vlada nima v sedanjem parlamentu prave večine, poleg tega pa tudi ni jedine opozicije. Iz raznih večjih ali manjših frakcij obstoječa opozicija nima niti jednega voditelja, ki bi mogel stopiti v ministerstvo. Najboljši vodja Sonnino se je zameril s svojim pisarenjem stranki sami. Vrnitev Crispijeva na vladno krmilo je popolno nemo-goča, pa tudi Giolitti in Zanardelli bi ne našla zadostne večine. O Cavallottijevem ministerstvu pa tudi ni govoriti. Sedanja zbornica se je preživela, čas je, da se umakne s pozorišča. — Take misli je torej jedno prvih ministerskih glasil. — Ministerski svet se je posvetoval o tej zadevi v večerajšnji dopoldanski in popoldanski seji. O vspehu tega posvetovanja listi seveda še nič ne poročajo, vendar je pa skoro gotovo, da se je storil v tem oziru definitivni naklep. — Razmere se tudi z novim parlamentom najbrže ne bodo spremenile.

Cerkveni letopis.

Iz Rima, 14. januarija.
(Konec.)

Tem obredom so večinoma podobni tudi drugi n. pr. grški, kaldejski itd. in bilo bi skoraj odveč, da jih še opišem. Dal Bog, da bi ta vsakoletna slovesnost kmalo dosegla svoj blagi namen, da bi se zlasti naši do zdaj še ločeni slovanski bratje zedinili s sveto rimsko katoliško cerkvijo in bi bila tako vsaj slovansko verska edinost pod enim višjim pastirjem, slavnim našim sv. očetom Leonom XIII. To bi pač zelo omladilo in okrepilo očetovsko njegovo srce, katero tolikanj želi vse Slovane objeti in sprejeti v svoje mogočno varstvo.

Kako pa je kaj s svetim očetom papežem? tako me je marsikdo vprašal, ko sem se za nekaj časa v domovini mudil, zato pa mislim, da je opravičeno, ako vam sem ter tja kaj o Njih Svetosti sporočim. Njih duh je živ in um krepak, kakor se le redkokrat pripeti v tako visoki starosti. Neprenehoma sprejemajo mnogoštevilne razne člane v zaslisanju in za vsacega imajo prijazno očetovsko besedo ter se zanimajo za celi svet. Tudi Njih telesno zdravje je za toliko starost dovolj krepko, skoravno proticerkveni listi ponavljano med svet trobijo, da so sv. Oče nevarno zboleli. In ko bi zboleli na duhu in telesu, pač bi se temu ne bilo čuditi, ako pomislimo, kolikanj bridkosti in žalosti da morajo vsak čas prenašati od svojih zagrizenih sovražnikov. Vsemu svetu je znano, kako velikodušno in očetovsko se je Leon XIII. potrudil, da bi oprostil nesrečne žrtve Crispijevе framasonske vojske v Afriki, dovelj znano je pa tudi, kako zaničljivo in pobalinsko so liberalni listi, zlasti laški vladni, kakor je n. pr. „La Tribuna et consortes“ o papežu in poslancu Makariju pisarili, ko to papeževo posredovanje ni imelo zaželjenega sadu. In kaj je storil sedanji ministerski predsednik laške vlade De Rudini proti takemu domovinoljubju nasprotnemu ravnanju? Niti s prstom ni ganil, da bi tako nepošteno ravnanje zaprečil, ko bi to vendar le storiti moral, kajti on sam, plem. De Rudini prvi laški minister, dal je prav za prav povod, da so sv. Oče pri Meneliku posredovali. Stari nemški pregovor pravi: „Es ist nichts so fein gesponnen, es kommt doch auf die Sonnen“ in to se je tudi v tem slučaju zgodilo, in prišlo je na dan, kar poprej bi ne bil nihče slutil. „L' Avenir di Reims“, iz katerega sledeče posnamem, namreč javlja tako-le: Bilo je kmalo po nesrečni bitki pri Ada Garima prve dni vladanja sedanjega ministerstva. Splošna nevolja je po vsem Laškem že do vrhunca priklopela in vse je zahtevalo, da se naj nesrečna vojska v Afriki konča in oprostijo nepotrebno žrtvovani ujetniki. To je bilo splošno zahtevanje. Ko pa major Salsa v tej zadevi pri Negušu nič ni opravil, laško ministerstvo ni vedlo, kaj je početi. Neki večer, ko so ministri v mnogostranskem posvetovanju dragi čas trtili, pokliče predsednik De Rudini v palačo Braschi nekega svojih prijateljev, dobro znanega rimskega plemenitaša, kateremu naznani težavni položaj vlade in mu naposled pravi: „Nihče drugi nam ne more iz te stiske pomagati, kakor papež. On je v najprijaznejših razmerah z rusko in francosko vladjo in zakaj bi ga ne prosili, da bi on glede ujetnikov posredoval? Ker imate prost uhod v Vatikan, prosim vas, da idite tja in sporočite ta moj predlog“. In res, Ru-

dinjev prijatelj gre v Vatikan, ter vso stvar razloži tajniku papeževe vlade, kardinalu Rampolla, kateri mu obljubi, da hoče drugi dan o tej zadevi s papežem govoriti. Sv. Oče, ko so v veliko zadoščenje spoznali, da ministerski predsednik laške vlade priznava potrebo papeževega posredovanja, so drugi večer Rudinijevemu poslancu takole odgovorili: „Dobro, storil bom, kar od mene zahtevajo, toda ne bodem se obrnil niti do ruske niti francoske vlade, marveč naravnost do vladarja Menelika.“

Drugi dan je že dobil mnsgr. Makarij brzojavko od papeževega tajnika, v katerem se mu je naročevalo, da se na pot pripravi in papeževo pismo ponese etijopskemu vladarju. Dvanajst dni potem je škof Makarij sprejel dotično pismo in 28. maja je zapustil Kajiro ter šel v Gibut in v Addis Ababe. Vsak poštenjak, bodi si že tega ali drugega mišljenja, zamore iz tega poznati, da De Rudini ni kaj pošteno ravnal, ko je mirno gledal, kako so državni časniki blatili in sramotili sv. Očeta in njegovega poslanika škofa Makarija. Pa kaj čemo, nehvaležnost je plačilo tega sveta, katera pa nikakor ne zmanjšuje moralne zmage nepremagljivega Leona XIII. Živi ga Bog!

P. C. L.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. januarija.

(Škofjeloška mestna občina razdeljena.) Brzojavno se nam danes poroča z Dunaja, da je cesar potrdil v deželnem zboru kranjskem sklenjeni zakon, s katerim se razdeli škofjeloška mestna občina v dve samostojni občini.

(Višje redove) podelijo prevzvišeni knezoškof ljubljanski tekoči teden sledečim klerikom frančiškanskega reda: Anzelm Kevič, Kornelij Petrič, Benvenut Habjan, Berard Jamar. — Novo mašo bodo imeli: Anzelm Kevič iz dalmatinske provincije božjega Odrešenika v frančiškanski cerkvi v Ljubljani 24. t. m. ob 9. uri; Kornelij Petrič 31. t. m. v Velikih Laščah; Benvenut Habjan 31. t. mes. v Selcih; Berard Jamar 31. t. m. v frančiškanski cerkvi v Kamniku. — Fr. Karol Eterovič, Dalmatincec, prejme dijakonstvo.

(Osebnosti.) Veleč. g. P. Evstahij Ozimk, bivši mnogoletni frančiškanski provincial, obhaja prihodnjo nedeljo svojo osemdesetletnico. Bog ohrani blagega očeta še mnogo let čilega in zdravega. — Doktorjem prava je bil večeraj v Gradcu promoviran g. Karol Savnik iz Kranja. — Kanonično vmeščena sta bila danes na župnijo Godovič č. gospod Alojzij Bobek in na župnijo Goro pri Idriji č. g. Janez Soukup.

(O c. kr. mestnega šolskega sveta) seji, ki se je vršila v torek dne 12. januarija t. l., smo prejeli naslednje poročilo: Vsled razpisa deželnega šolskega sveta radi obvezne slovenščine na javnih mestnih nemških ljudskih šolah s III. razredom počeni od II. polletja šolskega leta 1896/97, se določi število učnih ur in se sklene vodstva pozvati, da takoj predložijo izpremenjene urnike in da do 1. februarija t. l. predložijo imenik učencev in učenk, katere bi bilo pouka oprostiti. Sklene se prošnji dveh mestnih učiteljev za novčno podporo priporočilno predložiti deželnemu šolskemu svetu. — Učiteljici Ivani Praprotnikovi na mestni dekliški osemrazrednici se dovoli II. službeno-starostna doklada od 1. dne decembra 1896 leta. — Poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika profesorja Frana Levca o nadzorovanju vrtno pripravnice na I. mestni deški petrazrednici se vzame na znanje z dostavkom, da je izvršiti dva ž njim združena nasveta, poročilo samo pa predložiti šolskemu svetu v konečno odobrenje. Rešita se dva disciplinarna slučaja in pa tri druge interne zadeve.

(Pospeševanje gozdarstva.) Odbor družbe sv. Mohorja se je izrekel, da je pripravljen izdati poljudno knjižico o racionelnem gozdarstvu, kakor jo je nasvetoval preč. gosp. stolni kanonik dr. Elbert lansko leto na občnem zboru kranjsko-primorskega gozdarskega društva v Trstu.

(Vtonila je) dne 17. t. m. hčerka zakonskih Sirkov iz Smartna pod Smarno goro.

(Z Vrha pri Vinici.) Prav grdo, nezdravo vreme imamo že celi teden. Neprozirna megla se vleče dan na dan po hribih. Vendar so ljudje še primerno vremenu dobro zdravi.

(Iz Bohinja.) Dne 14. t. m. so mrtvega našli 34 letnega Jakoba Cengle iz Studora. Zraven njega so dobili dvocevko, katera je bila le na jedni strani nabita. Ljudje menijo, da je ponesrečeni, ki je rad

hodil skrivaj na lov, padel in da se je pri tej pri-
liki puška sprožila. Truplo so prenesli v mrtvašnico
v Srednji vasi.

(Z Goriškega.) Kakor drugod po Slovenskem
raztrosili so socijalni demokrati tudi po Goriškem
nebroj volilnih oklicev. V nekaterih krajih so širi-
telje oklicev zaprli in njih oklice zasegli. Sila pa ni
zmožna zatreti socijalno demokratičnega gibanja,
zato je dolžnost katoličanov poučevati niže ljudstvo
o bistvu in namenu socijalne demokracije. Le pre-
pričanje o kvarljivosti in brezbožnosti socijalne de-
mokracije bo strlo glavo razposajenej hčerki libera-
lizma — socijalni demokraciji. Krščanski socijalisti
na delo, poučujte ljudstvo v društvih, na shodih,
po časopisih itd., da je ne preslepi socijalna demo-
kracija.

Društva.

(Vabilo) k veselici, katero priredi starotško
učitelstvo s prijaznim sodelovanjem pevskega in di-
letantskega zbora v nedeljo, dne 24. januarija t. l.
v šolskih prostorih. — Vspored: 1. P. H. Sattner:
„Po zimi iz šole,“ mešan zbor. 2. Iv. pl. Zajec:
„Zrinjski Frankopanka“, moški zbor. 3. P. Hugolin
Sattner: „Opomin k petju“, mešan zbor. 4. „Oče
so rekli, da le!“ Gluma s petjem v jednom de-
janju. 5. Šaljiva loterija. 6. Prosta zabava in ples
v prostorih gospoda Benčine. — Začetek ob 7. uri
zvečer. — Vstopnina 20 kr. od osebe. — Čisti do-
hodek je namenjen „Učiteljskemu konviktu“ v Ljub-
ljani. — Preplačila se hvaležno sprejmejo. — K
obilni udeležbi uljudno vabi odbor,

(Trgovska in obrtniška zbornica.)
[Dalje.] XIV. Zbornični svetnik Al. Lenček po-
roča, da je c. kr. trgovsko ministerstvo sporočilo
zbornici, da k onim v kupčiji zelo ukoreninjenim
zlorabam, v katerih odpravo potrebujejo mnogošte-
vilne že obstoječe postavne določbe proti nepošte-
nemu tekmovalju dopolnitve, spadajo napačna ozna-
menila izvira v prometu z blagom.

Ne samo gospodarske morale zahteva je, da se
po vzgledu večine kulturnih držav ravno tako pod
kaznijo prepove napačna navedba, od kod izvira kako
blago, kakor napačno zaznamovanje njegovo s kako
tvrdo ali zaznamovano znamko, ampak tudi ozir na
važne gospodarske interese domačega, obrtnega in
kmetijskega pridelovanja zahteva, da se zakonodaj-
stvo loti tega polja. Obrtnim izdelovalcem kakor
tudi pridelovalcem surovih pridelkov v gotovih
zemljepisnih okoliših postaja vedno bolj eksistenčno
vprašanje izključna pravica zaznamovanja njihovih
obrtinskih izdelkov ali surovin z imenom resničnega
izvirnega kraja, spojena s prepovedjo, stoječo pod

kazensko sankcijo, da drugi porabijo ta krajevna za-
znamenovanja v prometu z blagom. Ne samo, da
često z velikim trudom in mnogimi troški pridobljen
dober glas kakega produkcijskega kraja izkoriščajo
konkurentje, ki se ga neopravičeno poslužujejo za
svoje blago — če je blago, ki se napačno izdaja
kot iz gotovega krajevnega okoliša izvira, v res-
nici manjše vrednosti, prizadene se dobremu imenu
poslednjega popolnoma nezaslužena, po okoliščinah
zelo občutljiva, da nenadomestna škoda. Kakšnega
pomena je zaznamovanje izvira in njegovo var-
stvo, osobito za mnogoštevilne surovine, n. pr. za
zdravilne vode in druge virne pridelke, za gojene
rastline, kakor hmelj ali tobak, za sadje, vino itd.
je obče znano. Pa tudi obstoj in napredek čislane
narodne obrtnije zavisi v mnogem oziru od vspeš-
nih naredb proti napačnim oznamenam izvira.
(Dalje sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 19. jan. Budgetni odsek je
vsprejel v včerajšnji večerni seji predlogo
glede preosnove kongruje v smislu poročila
pododsekovega. Finančni in naučni minister
sta izjavila, da se strinjata s predlogo, ako
večji stroški ne presegajo svote 200.000 gld.
Posl. Romanczuk je predlagal resolucijo, naj
se odpravi, oziroma uravna štolnina.

Dunaj, 19. januarija. Včerajšnjega
dvornega obeda so se udeležili mej drugimi
člana gospodske zbornice Hartel in Ludwig
ter poslanci Baumgartner, Bulat, Jdrzejovicz,
Kaftan, Lorber, Marchet in Polzhofer.

Berolin, 19. januarija. Cesarica je
vsprejela grofa Goluhovskega v avdijenci.

Rim, 19. januarija. Ministerski svet se
je pečal v včerajšnji seji s tekočimi zadevami
in parlamentarnim položajem. Glavni pred-
met je bilo vprašanje o razpustu zbornice.

Rim, 19. jan. V senatu je naglašal za-
kladni minister Luzzato, da je bilo v minu-
lem letu mogoče popolno pokriti stroške z
rednimi dohodki in da se ž njimi lahko po-
krijejo znatno znižani stroški za grajenje
novih železnic.

Pariz, 19. jan. Poslanska zbornica je
odobrila zakon, s katerim se dovoljuje vladi,
da podeli toliko redov častne legije, kolikor
imejiteljev umrje.

Mentone, 19. januarija. Cesarica Eli-
zabeta je dospela sem včeraj popoldne s

posebnim vlakom. Na kolodvoru sta jo pri-
čakovala župan in avstro-ogerski poslanik.
Kmalu nato se je odpeljala cesarica v od-
prtem vozu v predgorje sv. Martin.

Bombay, 19. januarija. Kakor je raz-
vidno iz uradnih izkazov, je zbolelo za kugo
do 17. t. m. 3636 oseb, umrlo pa 2592.
Položaj postaja vedno slabši, izseljevanje
traje nadalje.

Foulard-svila 60 kr.

do gld. 3-35 meter, — japonska, kitajska itd. v najnovejših
vzorcih in barvah, tudi črna, bela in barvena **Henneberg-
svila** od 35 kr. do gld. 14-65 meter — gladka, progasta,
križasta, vzorčasta, damasti itd. (ok. 240 razn. kakovostij in
2000 razn. barv, vzorcev itd.) **Poštne in carine prosto
na dom.** — Vzorec obratno. — Dvojnat pismeni pošto v
Svico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
32 c. in kr. dvorni zalagatelj, **Curih.** 17-1 2

Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov
antirreumon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).
Cena steklenice 25 kr. 125 (50-46) 5

Umrli so:

16. januarija. Albina Vodušek, gimn. profesorja hči,
5½ leta. Vegove ulice 8, tuberkuloza.

17. januarija. Jožef Koželj, posestnik, 70 let, Hrenove
ulice 3, ostarelost.

V otroški bolnišnici:

17. januarija. Ivana Bellč, delavčeva hči, 8 mesecev,
jetika.

Tujci.

17. januarija.

Pri **Slonu**: Antonio, Helmer, Theiner, Roth z Dunaja.
— Manento iz Trsta. — Bezljaj s Krškega. — Plener iz Wei-
pert-a. — Franz iz Zagreba.

Pri **Maliču**: Saller, Abstorsky, Schadek, Weiss, Herzog,
Poppavič, Kink z Dunaja. — Schwarzenberg iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru**: Grum iz Podkloštra. — Ross-
mann iz Grada.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
18	9. zvečer	732.2	4.2	sl. jug	oblačno	
19	7. zjutraj	732.1	3.6	sl. jug	oblačno	2.1
	2. popol.	731.9	4.4	sl. vzb.	skoro oblč	

Srednja včerajšnja temperatura 3.9°, za 6.3° nad nor-
malom.

Krčmarji in zasebniki, kateri želé kupiti

pristna, naravna vina,

obrnejo naj se do 781 15-9

Pavla Sponza

v Rovinju v Istri,

kateri dá popolno jamstvo za pristnost njegovih vin. — Na
željo vpošlje vzorce belega in „moscato rosa“, terana
in belega isterskega vina.

Preč. duhovščino še posebej opozarja na svoja na-
ravna pristna vina za uporabo pri daritvi sv. maše.

Koverte s firmo

vizitnice in
trgovske račune

priporočá

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

St. 664.

Razpis.

48 3-2

Zaradi oddaje zidarskih, kamnoseških, tesarskih del ter
dobave železnine za zgradbo nove hiše na mestu bivše me-
ščanske bolnice v Ljubljani vršila se bode pri mestnem magistratu
ljubljanskem

dné 3. februvarija 1897 ob 10. uri dopoldne

javna pismena ponudbinska obravnava.

Pismene ponudbe opremljene morajo biti s 5%, na podlagi skupnega
ponujanege troška preračunjenim vadijem in jih je vložiti v zapечатih zavitkih do
določenege časa pri mestnem stavbinskem uradu ljubljanskem, kjer so tudi v
navadnih uradnih urah načrti, proračuni, pogoji ter drugi potrebni pripo-
močki vsakemu na vpogled razgrnjeni.

Na ponudbe, katere bi po predpisih opremljene ne bile, ali na take,
katere bi se prekasno vložile, se ne bode oziralo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 12. januvarija 1897.

Zobozdravnik A. Paichel

Pod Trančo št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje

ustavlja na najnovejši in najboljši način

umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.

Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca. 818 (7)

Dunajska borza.

Dné 19. januarija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 . 05 .
Avstrijska zlata renta 4%	123 . 25 .
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 . — .
Ogerska zlata renta 4%	122 . 15 .
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 . 60 .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	959 . — .
Kreditne delnice, 160 gld.	374 . 50 .
London vista	119 . 90 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 77½ .
20 mark	11 . 75 .
20 frankov (napoleonador)	9 . 52 .
Italijanski bankovci	45 . 30 .
C. kr. cekini	5 . 66 .

Dné 18. januarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	146 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 . 25 .
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188 . 50 .
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . 15 .
Tisinske srečke 4%, 100 gld.	141 . — .
Dunavske vravnave srečke 5%	125 . 35 .
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 . — .
Posojilo goriškega mesta	112 . — .
4% kranjsko deželno posojilo	98 . 85 .
Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	99 . 60 .
Priporitne obveznice državne železnice	225 . — .
južne železnice 3%	177 . 45 .
južne železnice 5%	128 . 25 .
dolenjskih železnic 4%	99 . 50 .

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	145 . — .
Avstrijskega rudiškega križa srečke, 10 gld.	20 . — .
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 . — .
Salmove srečke, 40 gld.	71 . — .
St. Genois srečke, 40 gld.	75 . — .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 . — .
Ljubljanske srečke	22 . 50 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 . — .
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gld. st. v.	3480 . — .
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	425 . — .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	91 . — .
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	93 . — .
Montanska družba avstr. plan.	88 . 55 .
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	161 . 50 .
Papirnih rubljev 100	127 . 12 .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarska dolniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visokega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.